

SZOLNOK-DOBOKA

POLITIKAI HETILAP.

Megjelen minden vasárnapon.

Szerkesztőség a Sörház-utcában első sz. a. földszinten van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak: egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések garmondsora 30 fillér.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

Megakasztott munkásság.

Dés, jul. 11.

Ha kiemelkedünk a pártkeretek szűk korlátai közül s ha csak némiképpen is azt az előszeretettel avagy ellenszenvet legyőzzük, melylyel egyik-másik politikai frakció programja avagy vezéregyéniségei iránt viseltetünk s egyetemesebb szempontok után törve, kutatni kezdjük azt, hogy politikai helyzetünknek a nemzet nagy egészére, országunk közjavára minő kihatásai vannak, elszomorító, sőt megdöbbentő eredményhez jutunk.

Nem ismerünk a jelenkor állampolitikai feladatai között fontosabbat, életbevágóbbat, mint az állam eleven erejét adó nemzet számbeli, gazdasági és műveltségi fejlődésének vezetését, előmozdítását. Ha széttekintünk a kortárs nemzetek mai politikai mozgalmait felett, félreismerhetlenül kitetszik ez a nagy igazság, hogy nincs erős állam s nincs érett nemzet, mely elsőrangú kötelességének ne ismerné, megfeszített munkával szüntelenül munkálni azon, hogy a néposztályokat, melyek egy és más okból kedvezőtlen, válságos helyzetbe sodortattak, az államfentartó nemzeterő szaporítására ismét felemelje, megmentse. Megindult európa-szerte a nagy verseny, e folytonos harc a békében. A most következő félszázad fogja megmutatni, hogy az európai államok közül hány életképes s melyeknek van létjogosultságuk?

Nálunk jó emberöltőnek kellett eltelni, míg a francia encyklopedikus természeti igazságok csillogó fényétől elkápráztatott politikusaink felismerték azt a nagy tévedést, melyet elkövetett a magyar nemzet akkor, mikor hétszázéves régi módi — de erős történeti continuitáson gyökerező — politikai és gazdasági közállapotát egy csapásra, mondhatni öletszerűen, cserélte fel az europeer doktrinák szerint szervezett intézményekkel.

Az a lépés, melylyel a magyar nemesség, a középbirtok urai, átlépték a modern szabad-tulajdon mesgyéjét, volt az első ama lejtő felé, melyen feltartóztatlanul erős tehetlenségi nyomatékkal ezren meg ezren — faji szempontból legjobbjaink — zuhantak alá.

Ha végre, most a még megmenthetőnek megmentése, a létezőnek konzerválása érdekében a kormány betérjeszti a törvénytervezetet, melynek értelmében állami segítség mellett konvertálhatók a földbirtokot terhelő terhes és emésztő adósságok, s mely szerint a csak valamire való nemzedék kezén a birtok minden válságok és csapások ellenére is megtartható leszen — : ha mondom egy ilyen törvénytervezetnek is hónapokat kell hevernie elintézetlenül a törvényhozás asztalán, valóban ajkunkra tolul a kérdés: Uram, uram, miért vertél meg vaksággal bennünket!?

Nem kevésbé jelentős nemzeti szempontból a tisztviselők fizetésének évek óta vajdó rendezése. Unos-untalan hangoztatjuk már azt, hogy nemcsak bürokratikus jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy a mi államunknak kifogástalan tisztviselői legyenek. Mert sohse feledjük azt, hogy minden visszaélés, melyet magyar tisztviselő elkövet, egyszersmint alkalmas fegyver azok kezében, akiknek a magyar állameszme e hon határain belül is veres posztó s kik sohsem késnek a magyar tisztviselő kisebb-nagyobb vétségeit az államhatalom czéltudatos akciójának minősíteni, melynek éle valamelyes frakciók ellen volna irányozva. Mivel pedig jó tisztviselő méltányos fizetés nélkül el nem képzelhető, de azért is, mert igen gyakran kell a mi tisztviselői karunknak erején felül olyan terheket hordoznia és olyan áldozatokat hoznia, melyek végelemzésben épen a magyar állameszme és államhatalom céljait támogatják és szolgálják, magasabb kormányzati raison sürgeti e kérdés méltányos szánálását.

Szinte csodálatos, hogy a hosszas va-

judás daczára e hatalmas kar olyan monoton egykedvűséggel néz változatlan sorsa elé, holott egy időben azt hihette, hogy holnap már eléri évtizedes vágyait s jogos követeléseit.

Meg sem emlékezve arról, hogy a rendes költségvetési és újonczozási törvény hiánya minő visszahatást gyakorol alkotmányjogi szempontból, legyen elég még a függőben lévő kereskedelmi szerződések s az el nem intézett vámszerződés és tarifák ügyei-re rámutatnom, hogy teljes legyen az a reménytelen stagnáció, melybe törvényhozásunk s vele és általa egész politikai közéletünk jutott.

Ólomsúlylyal nehezedik e temérdek megoldásra váró életbevágó kérdés a politikai atmoszférára s teszi azt olyan fojtóvá, olyan vésszesen nyomottá.

Mindenki érzi, hogy ez így tovább nem mehet, a ki-utat meg kell lelteni, még pedig a leggyorsabban. A nemzet komolyabb elemeinek szeme előtt lebeg a nagy kérdőjel, mely nőttön-nő és melynek öble már-már elnyeléssel fenyegeti nemcsak a mát, a holnapot, de — Isten óvjon! — a jövőt is!

h.

A politikai helyzet.

— Budapesti levelezőnk express tudósítása. —

Budapest, jul. 11.

Most úgy látszik, — de sietünk kijelenteni, hogy nem úgy van, — mintha Barabás Béla vasárnapi beszédétől függne a parlamenti helyzet kialakulása. Barabás vasárnap hazamegy Nagyváradra beszámoló beszédet tartani, s a függetlenségi párt ugynevezett harcziás frakciójának tagjai e beszéd-től teszik függővé, hogy mit fognak határozni, hogy tovább obstruálnak-e vagy nem? Ez a látzat azonban csal. Nem hisz benne senki, csak Barabás Béla, aki nagyváradi beszéde után a jul. 14-ikére összehívott értekezleten akarja megtudni, hogy kik akarnak vele obstruálni, és hogy elegendő-e a küzdelem folytatásához?

TÁRCZA.

Levél Abderából.

Dr. S. hirneves archeologus szíveségéből közöljük az alábbi levelet, melyet a régi Abdera helyén tartott ásatások alkalmával találtak s melynek közlését a görög eredeti után fordításban nem tartjuk érdektelennék.

Kedves Tanítványom!

Az a mit írtál, sem meg nem lepett, sem el nem szomorított. Már az isteni Platon megmondta, hogy semmi sem oly kedves az emberek előtt, mint saját ostobaságuk. Ha, mint írod, az idegen aval a gondolatlalt foglalkozott, hogy azon a — szerinte — képtelen állapotou, mely Abderában van, változtasson; az idegen, fiam, sem elég bölcs, sem elég okos nem volt.

Tudod jól, hogy minden létezőnek legnagyobb ellensége saját maga, mert mint az összemérhetetlen Anaxagoras bebizonyította, a folytonos változás vastörvénye szerint minden szakadatlanul alakot cserél. Παντα ῥεῖ! s ebben a két szóban benne van sorsa a te abderai történetednek is. Mert hidd el Zeno, mindennek eljő a maga ideje. A kalász megéri, a szikla elmállik és minden embernek — egyszer — megjön az esze...

Am addig hasztalan akarod a párkák orsójának kerekét gyorsabb pörgésre ösztökélni, mert míg a kalász nem érett, úgy-e nem küldöd rab-

szolgádat aratni; míg a közsziklát Kronos vafoga meg nem ette, hasztalan ostromlod gyenge erőddel. Ebből megértheted azt is, mikor kell majd beszédbe ereszkedned azok felől, a miket kemény fejedben forgatsz.

De okos sem volt az idegen, fiam! Hol láttad azt, hogy a heliásztájok közül valamelyik odaállott volna a petasos-készítőkkel vitázni a fölött, hogy az athéni törvények jobbak-e vagy pedig azok, melyeket Lykurgosz rendelt Lakedaimonnak? A heliásztész igen jó törvénytudó és igazságot tevő, elméje magasan jár és lelkének nyugodt méltóságát soha egy pillanatra sem veszíti el, míg a petasos árusok a halkofák szomszédságában ülnek az agorán s tudományuk — bizony — nem több annál, hogy a lisztésziriz tartósabb-e vagy pedig a csontenyv?

Ne téveszd el szem elől többé soha, hogy vannak emberek, kiknek világnézlete az, hogy a földtekét egy elefánt tartja, ennek az elefántnak egyik lába pedig egy nagy teknősbékán nyugszik, — és hogy bár századok teltek el e balhít óta, ez emberek nemzedékjeiből egyikének sem jutott eszébe megkérdezni, hát vajjon a teknősbéka min áll? Am próbáld meg nekik felfejteni a szférák nagy csodáit, melyeket Ptolomeusz látott meg először s ők lekaczagnak és hazugnak fognak nevezni.

Minden halandó úgy látja a világot, a mint az lelkén keresztülszűrődik. Aki iriggyel mást, a szerencsésebbet, okosabbat és szorgalmasabbat, az elnevezi azt irigynek; aki nevetséges kicsinyse-

gének parányiságában éhes és kapzsi dühvel akarja felfalni a világ hasznait s meddő tehetlenségében csak üres szájjal csámcsog, mert más erősebbé és ügyesebbé a diadal, az kapzsinak fog nevezni a kloakák tövének és üres zsebeit sirva mutogatva fogat vicsorit a szerencsésebbre, aki nehéz munkája bérével siet újabb munkára.

Ámulsz azon, hogy a szókimondó idegent leszólták és sárral dobálták a kiválasztottak s a saruvarga inasok? Figyelj ide!

Xenofon írja — jól tudod te is — hogy mikor a tizezrivel Mezopotámián jött át, egy félre-eső szurdékban egy sátoralja népet talált, mely csupa golyvás egyénekből állott. Borzadva hátrált meg a rettenthetlen sereg az emberi torzság ez undorító rémalakjai elől s félve menekült a találkozásától. A vezér pedig — mint jó pásztor — a mint bezárta serege utócsapatát, még hallotta a menekülő után zugó csodálkozó felkiáltásokat: — Micsoda undok emberek, még golyvájok sincs!

Sokszor talásh még oh Zeno olyan golyvásokat, akik előtt az lesz a te fő-bünöd, hogy nincsen golyvád!

Irod, hogy sok olyant tudsz ellenségeid felől, a mit a mások becsületére szomjas nép az agorán örömmel hallana. Kérlek ne ragadd el magad haragod erejétől, mert nem méltó hozzád a törtézés. Mindig becsüld többre a bátor kardcsapást az orozva gyilkoló szónál.

Az idegent, ki írod oly komoly elszántsággal szállott szemben a közvélemény ítélőszékével, meg fogom ismerni. Nekem tetszik eszméinek

Ma már kétségtelen, hogy nagyon kevesen vannak, akik obstruálni akarnak, és hogy a harczolók számának elégtelensége miatt még lehet ugyan folytatni a parlamenti szalmacsépelést, de már csak nagyon rövid ideig. Most derül csak ki, hogy nem is volt olyan helytelen dolog Széll Kálmán passzív rezisztenciája; az obstrukció kimerülése sokkal közelebb volt, mint az ember gondolta volna, s ha a kormányváltozás nem adott volna új anyagot a beszédre, az ellenzéknek már rég nem volna egyetlen szónoka sem. Unalmassá vált a hiu erőlködés, és az unalom sokkal gyorsabban és biztosabban megöli a politikai küzdelmet, mint az erőszak. Kétségbe van esve mindenki: a ki beszél és a ki a beszédet hallgatja egyaránt, — mert a legbővebb beszédű urak is keserves elszántsággal tudják összeszedni üres frázisaikat, hogy töltsék vele az időt. Mindez csak azért történik, hogy teljék az idő addig, a mig végre el tudják magukat szánni arra, hogy abbahagyják-e a küzdelmet vagy ne? Julius 14-e a végső terminus, a melyet ők maguk tűztek ki maguknak. Az eredmény, a mint már említettük, kétségtelen. Személyes beszélgetés közben még azok a képviselők is, a kiket legharcziasabbnak tart a közönség, desperátusan kijelentik, hogy a további küzdelemnek nincs értelme, abba kell hagyni. Az abbahagyás azonban nem megy könnyen és sokáig eltart. Nagy gyárakban lehet látni, hogy az óriási lendítő kerekeknek, mely sok idő kell, míg megkapják a kellő gyorsaságot és erőt, hogy a gépeket hajtsák. Ha már nagyon benne vannak a forgásban, remekül dolgoznak, — de mikor abba kell hagyni a munkát: nincsen az a hatalom, mely egyszerre meg tudná állítani a lendítő kerekeket; erre idő kell. Mikor már nem is kell dolgoznia a gépnek, a lendítő kerék még mindig forog egyre lassabban és lassabban és sokkal több idő kell a megállítására, mint a teljesen gyors forgásba hozatalára. Éppen így vagyunk az obstrukcióval is, melyet csak nagy erővel és hosszú idő alatt sikerült megindítani.

Barabás Béla, ha logikusabban gondolkodó ember volna, már szintén tudhatná próbálkozásának kudarcát, hiszen már 10 nap óta egyebet se tesz, mint szervezi a pártját s ennek a szervezkedésnek az eredménye példátlanul komikus. Azzal kezdődött a dolog, hogy csinált egy programot, amelyben elsorolta mit kíván. Ez a nagy iv ezzel a mondással kezdődött „Éljen a magyar nyelv!” Természetes, hogy ezt az első mondatot mindenki helyesli. Van-e ebben a hazában magyar, a ki ne kívánná, hogy éljen tovább is a magyar nyelv? És szakasztott ilyen kívánságokból állott az egész program. Akinek csak megmutatta Barabás, mindenki helyeselte és aláírta. Mikor már

ereje s érzésének nemes volta. Cseppet sem lep meg, ha úgy is van, mint irod, hogy három apró Abderába szakadt csemete száraz tövét e gondolatok forrásából öntöztetik. Az idegennek én úgy hiszem, marad még gondolata elég s lehet az ő sorsa az istenektől az, hogy eszméket ajándékozon s kész gondolatformákba szorítsa az alakatlan agyvelőket. Avagy sohasem láttad a gyereket, ki egymagára járni nem tud, a négy kerekű, szűk járó-szekér korlátai között mint szalad és egy darabig — be sem törí az orrát!

Hogy eltanulták hanglejtését és kedvelt szójárásait? — az sem sértheti igazságos lelkedet oh Zeno. Az az idegennek csak dicsőség s az utánzóknak — tisztesség. Mily felemelő a látvány — engem mindig meghat! — ha valamelyik felszabadult rabszolga akkor kezd tanulni a betűvetést, mikor tíz-tizenkét Olympiászt már megért. Roszszul tetted, ha őket gunyoltad érte, mert nincs más út arra, hogy megértésük az idegent, mintha sokat és egyebet is — erkölcsöt és tudományokat — szorgalmasan tanulnak.

De kisebb jelentése van ennek az egész dolognak s összemérve a makrokozmos nagy igazságaival, csaknem nevetségesen törpének látszik, hogy sem vele tovább foglalkozzál. Emelkedj ki e vakondtúrások közül s jer velem, vizsgáljuk az elemek rejtélyes hatásait, avagy a nagy természet érthetetlenül csodás jelenségeit!

Áldásom kísérjen utadon

mestered

Philo,
a stoikus.

vagy 60 aláírást gyűjtött, igen boldog volt, mert azt hitte, hogy az övé a többség a függetlenségi pártban. Mikor aztán ennek ellenkezője, a szomorú valóság kiderült a párt egyik értekezletén, Barabás igen meg volt lepette. Alig lehetett neki megmagyarázni, hogy az oly sok ember által aláírt íven csak általános frázisok voltak, a melyeket mindenki helyeselt, de kötelezettség nem volt az egész programban semmi se. Aláírhatta bárki a nélkül, hogy az aláírás az aláírónak cselekvési szabadságát bármily kismértékben is korlátozta volna. Barabás tehát félretette az ívet s most újra kezdi a szervezkedést, — alkalmasint hasonló szerencsével. A jövő héten majd meglátjuk.

*

Legujabb.

Bpest. jul. 11. d. u. 3 ó. **A kibontakozás megvan. A nagyváradai beszámolón Barabás pártja a leszerelést fogja elhárítani. Bár nagy óvációval fogadja Barabást a párt, mindennek dacára az obstrukció befejezése egészen kétségtelen.**

Ugronék és a pártion kívüliek azonban még egy hétig huzzák a vitát, valami véletlen segítségével reménykedve, de akciójuk elé a politikai életben inkább csak kíváncsisággal — mint várakozással — néznek.

Templomalapkö letétele Nagyilondán.

Nagyilonda, jun. 10.

Nagyilonda hazafiasan gondolkozó intelligens és egyszerű polgársága az oltárt emelő év. ref. egyházközség híveinek örömmünnepe igaz testvéri érzéssel vett részt.

Rég az ideje annak, hogy ily várva várta volna Nagyilonda a Dész felől jövő vonat érkezését.

A helyi rendezőség 10 órakor az állami iskolába gyülekezve Veress Imre főszolgabíró vezetése alatt vonult ki a vonaton érkező vendégek elé. *A védnökök közül: Désy Zoltán főispán betegsége, — Pogány Károly elfoglaltsága miatt nem jelenhetvén meg: csak Simó Lajos országgyűlési képviselő és egyházkerületi főgondnok érkezett meg fia Simó Béla kir. tanácsos tanfelügyelő és unokái kíséretében. És a dési iparos ifjak önképzőkörre dalosztálya* 20 tagjával Budai Elek egyleti titkár vezetése alatt.

Az alapkö letételei ünnepély fél 12 órakor kezdődött az alább olvasható sorrendben folyt le: 1. „Nemzeti fohász“ Boros Gábertől. Énekelte: a dési iparos ifjak önképzőkörre dalosztálya. 2. Imre. Tartotta: Pap István egyházmegyei esperes. 3. „Hymnus“. Énekelte az említett dalosztály. 4. Egyházi alkalmi beszéd. Tartotta: Kozma Imre kaczkói körlelkész. 5. „Szózat“. Énekelte a dalosztály.

6. Ezután Kozma Imre adminisztrátor lelkész a vonatkozó okmány szövegét felolvastva, azt Feichter Albert építésznek adta át, ki úgy az okmányt, mint a jelenben használt pénznekem egy részét az alapkö-rekeszbe elhelyezve, az első kalapácsütést megtette. Utánna Simó Lajos egyházkerületi főgondnok, Pap István esperes, Simó Béla egyházmegyei aligondnok, Veress Imre főszolgabíró, Kozma Imre adm. lelkész, Almási Samu szolgabíró, Móríc Károly egyházközségi gondnok és Budai Elek, az egyházmegyei tanítók képviselője jelentkeztek jeligéik hangoztatása mellett kalapácsütésre.

7. Záradékul a dalosztály Gyarmati Miklós Király-hymnusát énekelte. Ugy az esperes meghatározó imája, mint a jeles egyházi szónok Kozma Imre feledhetetlen lelkesedést keltő beszéde, valamint a dalosztály igaz melegséggel előadott énekei maradandó szép emlékként fognak a meghatott gyülekezet lelkében élni.

Meglepő volt a templomhely éjszakai oldalán elhelyezett tölgyesátorban az az egyszerű és egyetlen cseréggal díszített emelvény, a mely szőszékül szolgált és a melyet a helyi intelligens nők körülültek.

A templomhelyet Pogány Károly lugosi főispán ajándékozta az egyházközségnek. A Szamosmentén feltünőbb, szebb magaslato aligha épül templom. A robogó vonaton utazók sok ezre bizonyára kegyelettel fogja emlegetni a templomhely-adományozó főúr nevét.

Az ünnepély végeztével pár percre a vendégszerető intelligencia hajlékaiban találtak pihenőt a nap hevében elmelegedett vendégek.

Közebed.

Délután 2 órakor a Móríc- és Veress-család tulajdonát képező bűdöspataki fürdőtelep vendéglőjébe rándult ki a közönség nagy része.

Az ebéd folyamán számos felköszöntő történt. Pap István esperes a védnökökre és kapcsolatosan a Simó és Móríc családokra, kik az egyház érdekében évtizedek óta küzdtek. Simó Lajos főgondnok a papságra és annak egyházi feje a Püspökre. Barabás Samu báró Bánffy Dezső egyházkerületi főgondnok és konventi elnökre. Mindkettőnek üdvözlő sürgöny küldetett. Kozma Imre Simó Béla egyházmegyei aligondnokra. Veress Imre főszolgabíró a Dalárdára. Weber járásbíró Kozma Imre ünnepi szónokra. Simó Lajos Móríc Károly egyházi gondnokra. Barabás Samu Weber jbiróra és Budai Elekre, a dalára vezetőjére. Pap István Feichter Albert építész és Gyuron Bernád főerdészre. Weber Barabás Samu ref. lelkészre. Simó Béla Almási Samu szolgabíróra.

Táncmulatság.

A fürdőtelep vendéglőhelyiségében rendezett táncmulatságon, mely 8 órakor vette kezdetét, mintegy 24 pár járta a negyest. A délutáni vónattal Dész és vidékéről számosan érkeztek meg a rendezőségbe felvett urak közül. A legnagyobb örömet szereztek azonban a csákigorbói és cserneki vendégek: a Dr. Pataki család, Tüzes és Turcsa család, kik a kitartó tánczu urnőkön kívül még Biró Irént és Baranyai Annát is magukkal hozták. Továbbá Simó Béláné Budapestről, Móríc Istvánné Désről, Kozma Imréné Kaczkóról.

A kedélyesen folyt tánczok közti szünetek alatt a Dalosztály több szép népdal eléneklésével kedveskedett, mit a közönség elismerő tapssal jutalmazott. Éjfél 3 órakor ért véget a mulatság, melyet a férfi közönség reggeli vonatindulásig folytatott és a fürdőtelep női vendégeitől a Dalosztály szerenádjával vett búcsút.

Elismerés illeti Baksay József, Almási Samu és Eperjessy József rendezőket, kik a többi rendezők közreműködésével minden lehető megtettek az ünnepély és mulatság sikere érdekében.

Jelen volt.

Összes hátralékos előfizetőinket felkérjük, hogy lejárt előfizetésüket megújítani sziveskedjenek.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Dr. Szabó János v. b. t. t. szamosujvári gör. kath. megyés püspök a gör. kath. hitfelekezet helybeli templomának fölszentelése céljából ma délelőtti 11 órakor Georgiu János olvasókanonok és Purdea titkárja kíséretében városunkba érkezett és a Hungária-szállóban vett lakást.

— **Szabó János gör. kath. püspök Szamosujvár diszpolgára.** Szamosujvár város képviselőtestüete a héten tartott közgyűlésén azon alkalmából, hogy az ottani gör. kath. püspökség ez évben üli megalapításának 50 éves jubileumát, Dr. Szabó János gör. kath. püspököt, valóságos belső titkos tanácsost, — egyhangu lelkesedéssel diszpolgárává választotta. A Szamosujvári püspökséget IX. Pius pápa alapította 1853-ban. Azóta négy püspöke volt. — Az első püspököt Alexi Jánost 1856-ban iktatták be hivatalába. Halála után 1865-ben dr. Vancsa János, majd az ő balázsfalvi érsekké történt kinevezése után 1873-ban Pável Mihály foglalta el a püspöki széket. Pável később nagyvárad püspökké lett helyét 1881-ben Szabó János vette át, ki azóta vezeti a nagykiterjedésű egyházmegye ügyeit.

— **Elölptetések a szamosujvári gör. kath. káptalanban.** Ő Felsége a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter előterjesztésére a szamosujvári gör. szertartásu kath. székeskáptalanban Bene Sándor olvasókanonoknak nagyprepositá, — Georgiu János órkanonoknak olvasó-, Ilics János iskoláskanonoknak ór-, Iváskó János irodakanonoknak iskolás- és Domide Oktávián praebendatiskanonoknak irodakanonokká való fokozatos előléptetését legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott.

— **A gör. kath. hitközség ünnepé.** A gör. kath. felekezet templomszentelési ünnepélyére a Désén székelő összes katonai és polgári hatóságok és hivatalok is meghívtást nyertek. A közgazgatási hatóságok reggeli 3/4 órakor a vármegyeház nagytermében gyülekeznek és a főispán

vezetése alatt testületileg fognak résztvenni az ünnepélyen és tisztelni istentisztelet után dr. Szabó János püspököt. A fölszentelési ünnepélyt a Hungáriában rendezendő díszes társasbéd követ, melyen az első felköszöntőt dr. Szabó János püspök mondja a pápára és a királyra. A püspök megérkezése után rövid látogatást tett a főispánnál, alispánnál és egyes hatóságok fejeinél. Tegnap délután pedig részt vett a fölszentelést megelőző délutáni istentiszteleten.

— **Szövetkezeti ügyek.** A központi országos igazgatóság a hitelszövetkezetek évnegyedi és féléves időközi vizsgálatai céljából Harsányi J. főrevizort küldötte ki, a ki körútjában a dési ipari hitelszövetkezet ügy- és vagyonkezelését is tegnap délelőtt 10 órától déli 1 óráig tartó tüzetes vizsgálat alá vette és úgy a könyvelés, mint az ügyvitel terén a szerzett tapasztalatok alapján az észlelték fölött meglegedésének adott kifejezést. Délután a kolozsvári szövetkezetet vizsgálta meg.

Folyó év és hó 8-án az igazgatóság rendes ülést tartott, melyen legnagyobb számban folyó ügyek intéztettek és a szervezett csoportoknak immár végleges megalakítása és újabb vállalatokban való részvétel útján a tagoknak munkával való ellátásának biztosítása határozott el.

— **Új csendőrkörület.** A m. kir. belügyminiszter Brassóban a „M. kir. VII. számú csendőrkörületi parancsnokság” vezetése alatt új csendőrkörületet szervezett, a mely működését már folyó évi július 1-én meg is kezdte. Az új csendőrkörületi parancsnokság Brassó, Háromszék, Szegben, Fogaras, Hunyad és Krassó-Szörénymegyékre terjed ki és így az erdélyrészi I. kerületi parancsnokság ketté osztott és a többi vármegyék a kolozsvári II. sz. kerületi parancsnokság alatt továbbra is meghagyattak.

— **Városi közgyűlés.** Dési város július 6-án tartott rendkívüli közgyűlésén, a melyre csak néhány pontból álló tárgysorozat megvitatása volt kitűzve, majdnem teljes számban jelentek meg a képviselőtestület tagjai. A mint értesülünk, a közgyűlés egy néhány pontja körül heves vita fejlődött ki, s általában az egész közgyűlés nagyon zajos lefolyású volt.

— **Orvosok összejövetele.** Elnök dr. Hankó Ödön m. főorvos megbízásából felhívom az „országos orvos-szövetség szolnokdobokamegyei fiókjának” tisztelt tagjait, hogy — megállapodásunk értelmében — folyó hó 13-án estve 8 órakor a Hungária különhelyiségében tartandó első összejövetelre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Dr. Berger Vilmos, jegyző.

— **Lótenyésztők figyelmébe.** A marosvásárhelyi 9-ik honvédhuszárezred f. évi őszi pótlóvázása szeptember és október hónapokban lesz megtartva. Erre való tekintettel felszólíttatnak a tenyésztők, hogy 650 koronánál nem drágább 4—7 éves, 158—166 cm. magas és eladásra szánt lovaikat, a lovak száma, kora, színe, neme és magasságának feltüntetésével a nevezett ezred parancsnokságának minél előbb bejelentsek, mert a pótlóvázási terv ezen bejelentések alapján lesz egybeállítva.

— **Műkedvelői előadás.** A dési ev. ref. egyháztanács felkérésére Kászonyi Jenő vezetése mellett július hó 12-én, vasárnap műkedvelői előadás lesz a szolnok-dobokamegyei nemzeti színházban s az előadás jövedelmét az ev. ref. egyház saját ereklje-muzeumának berendezési költségeire fogja fordítani. Az előadás iránt már jó eleve igen nagy érdeklődés mutatkozik, úgy, hogy a jegyeket jórészt már előjegyezték. Vasárnap este színre kerül:

I. *Valami hibája van.* Vigjáték, 1 felvonásban. Irta: Gondinet. Fordította: Gabányi Árpád. Személyek: De Lussán André orvos, Bene Ferenc; Cecile neje, Illgner Károlyné; Balancourt magánzó, Kászonyi Jenő; Nanette szobaleány, Reberger Tilda. Színhely: Páris. Idő: jelenkor. — II. *Jön a kérő.* Vigjáték, 1 felvonásban. Irta: Vély Miksa. Személyek: Basti Mihály Mály István; Bástiné Illgner Károlyné; Lina és Mina leányai Bajnóczy Piroksa és Szvoboda Gizella; Lina, Basti leánya Papp Elza; Király Imre Máthé Andor; Juczi szobaleány, Ritter Adrien. Történi Paladison, Basti lakásán. — III. *Az idegesek.* Bohózat, 1 felvonásban. Írták: Michel és Labiche. Átdolgozta: Ilosvai Hugó. Személyek: Szikra Pál Bene Ferenc; Csendes Gábor Kászonyi Jenő; Cicele leánya, Ritter Adrien; Tar Elek, Csendes barátja Mály István; János, Csendes szolgája Boér János. Történi Csendes nyaralójában, Budapest közelében. Idő: jelen. Jegyek előre Gálócsi Samu

tízletében válthatók. A színházi pénztár vasárnap d. u. 5 órától lesz nyitva.

— **A polgári olvasóköri táncmulatsága.** Szép eredménnyel, kitűnő hangulatban folyt le július hó 5-én a polgári olvasókörnek táncmulatsága, melyen a dési polgárság és több előkelőség élén Szilágyi Albert polgármesterrel felette nagy számban jelent meg. Az estélyen mintegy 70—80 pár táncolt a négyest. A szünet alatt a rendezőség tűzijátékkal mulattatta a közönséget. A kitűnően sikerült mulatságnak egy éjjelutáni hatalmas zápor vetett véget.

— **Új ügyvéd Déson.** Dr. Nagy Béla Déson az ev. ref. elemi leányiskola épületében ügyvédi irodáját a napokban megnyitotta.

— **Életmentés.** A négerfalvi községi előjáróság jelentése szerint Szabó Antal négerfalvi lakos június hó 14-én a Négerfalván áthúzódó szaz esőzésektől megduzzadt patakából Szabó János 6 éves Anasztázia nevű leányát kimentette. A kis leány már a fulladáshoz volt közel, mikor Szabó érette ugorván, őt kimentette.

— **Szerenád.** Sarolta és Amália napján a dési iparos ifjak önképzőköriének Dalosztálya Balás Maténét, Binder Gusztávnét és id. özv. Gaál Jánosnét szerenáddal üdvözölte.

— **Mulatság Sztojkan.** A vármegyénkben fekvő sztojukai gyógyfürdő vendégei karöltve Magyar-Lápos nagy község intelligenciájával ma estve a fürdőtelepen nyári táncvigalmat rendeznek. A befolyó tiszta jövedelem a fürdőtelepen építendő Kápolna költségeinek fedezésére fog fordíttatni.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** Arról tudósítanak, hogy a „Közigazgatás egyszerűsítése”-nek praktikus rendelkezései immáron 6 hónapos életkorában, némely hatóságok és hivatalok körében még mindig nem hajtják végre. A gyakorlatiasság szempontjából is hiányosságokat mutat az a gyakorlat, melyet némely járási hatóság ma is követ: hogy a kevésbé fontos avagy kevésbé sürgősnek minősített kormányi és törvényhatósági intézkedéseket, megkeresvényeket: „körözvény” alakjában, tehát egy példányban ad ki a járásheli összes körjegyzőknek, egymástól és egymáshoz való továbbítás végett. E körözvények helyen-helyen megtorlódnak és megkésnek s az elebb kiadottat utoléri egy második, sőt harmadik küldemény is, miglen a névsor közepére eső körjegyzők már 20—25 darab ilyen továbbítandó körözvény meglepetésében is részesülnek.

Ez az eljárás az egyszerűsítés elveinek éppen nem megfelelő. Nem tarthatjuk tehát ezen eljárást helyesnek akkor, midőn az e fajta általános jellegű körrendeletek részére a vármegye „Hivatalos Lap”-ja, valamint a „Rendőri Közlöny” állanak a hatóságok rendelkezésére s mint ilyen helyeken közlöttek céljukat sem téveszthetik, mert mindenik körjegyző, sőt községek birtokában is maradandólag mindig betekintheők; míg elebeben a „körözvény” alakjában való továbbítások által, egyfelől 6—8 heti késedelemmel érkeznek a körjegyzőkhöz, másfelől pedig onnan „nyomtalanul” kerülnek vissza a járási hatóságokhoz, a körjegyzőknél nem marad egyéb, mint egy rövid „tárgykivonat” az iktatóban, lett légyen az bármilyen nagyfontosságú is.

Érzékenykedéseket hallunk egyébként afelelől is, hogy a körjegyzők némely jelentéseit, kiadványait tentairon és szénpapir segítséggel másolják. Némely „felsőbb” hatóság igen ragaszkodik azon elvhez, hogy ez „illetlen” eljárás. Megnyugtani óhajtjuk az illető felsőbb avagy magasabb rangú hatóságokat, hogy ezen eljárás egyáltalában nem a körjegyzőknek beszámítható „illetlenség”, mert az előírva van a 126000—902. sz. ügyviteli szabályzat 34. §-ban, tehát kormányrendelet s mint ilyen nem minősíthető illetlenségnek.

— **Halálozás.** Jüngling János, nyug. miniszteri tanácsos, 1848—9-iki honvéd hadnagy, folyó hó 5-ikén, Málomban jobblétre szenderült. Teme-tése f. hó 7-ikén d. u. 4 órakor volt a vidéki intelligenciának és az egész község lakóinak élénk részvétele mellett. A megboldogult egyike volt azoknak, a kik családi életet sohasem alkotnak, de azért a családnak és a családjárt élnek. Nagy tisztelet és szeretet környezte egész életének folyamán, a harcmezőn, a hivatalban, a rokonság körében egyaránt. A gyászszertartást Gyárfás Albert bethleni ref. lelkipásztor végezte. Megható imádkozás után ő olyan koszorút font a halottnak

élettelen homlokára a hazafiui, a hivatalnoki, az egyházi és a társadalmi élet mezején aratott virágokból, a melyhez hasonló nem volt a koporsót elborított, drága virágkoszorúk között.

Elhaltak még: Füstös Daniné, 55 éves, bélhurutban, július 7. Lusztig Vig Eszter, 77 éves, végelgyengülésben, július 7. Oláh Samu, 3 hónapos. tüdőlobban. Magyar Anna, 18 éves, tüdővészben, július 11.

— **Országos vásár Magyar-Láposon.** A július hó 5. és 6-án Magyarláros nagyközségben megtartott országos vásár szép eredménnyel folyt le, a mi főleg annak tulajdonítandó, hogy ezen járás községeiben állatbetegségek nem léptek fel s ennél fogva zárlatok nem akadályozták meg az állatok felhajtását. Különben a vásár nagyságáról az alábbi számadások nyújthatnak felvilágosítást. Felhajtottak: 40 darab bikát, 860 darab tehenet, 450 darab üszőt, 850 darab ökröt, 650 darab tinót, 445 darab borjút, 250 darab bivalyt, 500 darab lovat, 1500 darab juhot és bárányt, 200 darab sertést. Ezekből eladatott: 17 draab bika, 354 darab tehen, 201 darab üsző, 350 darab ökör, 105 darab tinó, 100 darab borjú, 81 darab bivaly, 120 darab ló, 900 darab juh és 117 darab sertés.

— **Községi ménék kiosztása.** Ingyenes községi méneket igénylő községek felhivatnak, hogy e tárgyban folyamodványaikat augusztus hó folyamán a vármegyei lótenyész-bizottság elnöke br. Bánffy Ferencz (lakik Apanagyfaluban) útján a földmívelésügyi miniszterhez címzetten benyujtsák.

REGÉNY.

Margherita.

Regény.

Irta: Ritter Anna.

20

Fordította: Vezsenyi Béla.

A különben kedves arczon meglátszott a titkolt fájdalom egy vonása.

— „Povéretta,” — mondta lassan és gyöngéden „te nagyon szereted Pietrót?”

Ninetta zavartan tekintett maga elébe. „Nem csupán azért busulok signorina! Érte is aggódom, meg a piktör úrért és a signorináért is. Mostanában gyakran nem alszom éjszakánként, valami fekete kísértet ül az ágyam szélén és nyomja a keblemet úgy, hogy alig bírok lélekzetet venni. És ma mikor fölébredtem, láttam, hogy hullanak a csillagok az égről, egyik a másik után.”

— Mindig hullanak, Ninetta, így Lőrincz-nap táján!

— De ennyit még sohase láttam, — erősítette a leány, és a hol álltak, vérvörös fény maradt ott.

Margherita lemondott róla, hogy természetes okokkal győzze meg a leányt, szíves szeretettel beszélt a szegény gyermeknek, míg ez könyezésbe tört ki és zokogva hagyta el a szobát.

Hanem Margherita gondolatokba merülve maradt ott. — Milyen csodálatos dolog a szerelem — gondolta elmerülve, — áldás és átok egyszerre. Teljes zsarnoki önkénnyel kergeti az embereket a világosságba és sötétségbe, fölemel és lesújt, felnyitja szemünket és megvakít. És milyen fájdalmas a viszonzatlan szerelem... Erősen sajtogott a szíve, mert hirtelen az jutott eszébe, hogy az ő boldogsága másnak a könnyeitől virult ki. „Ninetta szereti Pietrót, Pietró szeret engem, és én...”

Léptek kopogása hallatszott a folyosó kő-koczkáin. (Folyt. köv.)

Kiadja a szerkesztőség.

Nyílt tér:

„Dunky-fivérek”

kolozsvári cs. és kir. udvari fényképészek

július hó 12-én és 13-án

Déson

a felső-sétatéren levő műtermőkben

a szokott órákban

fényképfelvételeket eszközölnek.

Sz. 2252—903. t.lkvi.

1 3

HIRDETMEŒY.

Konkolyfalva község telekkönyvei tagosítás következtében az 1869. évi 2579. sz. igazságügyminiszteri szabályrendeletéhez képest átalakítottak s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.cikkekre tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni-eljárás Konkolyfalva községében **1903. évi augusztus hó 10-ik napján** fog kezdődni.

Ennélfogva fölhívatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjék meg és az új t.lkvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi t.lkvi végleges átalakítás után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a t.lkvi-ben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívannak tenni, hogy a t.lkvi hatóság által kiküldött bizottság előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák elő;

3. mindazok, kik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, de t.lkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíráshoz az 1886. évi XXIX. t.cz. 15—18. §-ai és az 1889. évi XXVIII. t.cz. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják vagy odahassanak, hogy az átruházó t.lkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelengedési kedvezménytől esznek;

4. mindazok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményeitől esznek.

Nagyilondán, 1903. év június hó 30-án.

Kurtz,
kir. aljárásbíró.

Arverési hirdetemény.

A nagybányai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó láposbányai m. kir. erdőgondnokság alábbi vágásterületeink használható tölgyfatorzsek eladására zárt írásbeli versenytárgyalás hirdettetik, melyre az ajánlatok **f. évi augusztus hó 3-án délelőtti 11 óráig** fenti főerdőhivatalnál nyújtandók be.

Borintai vágáster 18.7 k. hold, törzsszám 574 drb., kikiáltási ár 11.846 K., bánatpénz 1184 K.

Gyökeresi vágáster 17.6 k. hold, törzsszám 1192 drb., kikiáltási ár 33.083 K., bánatpénz 3308 K.

Az ívenként 1 K-ás okmánybélyeggel és fenti bánatpénzzel ellátott ajánlatban a megajánlandó favételár számokkal s betűkkel tisztán, olvashatóan kiírandó, egyben nyilatkozással a tárgyalás alapjául szolgáló általános árverési, valamint az ezekhez fűzött szerződési feltételeket ismeri, magát azoknak felmenteni aláveti.

Az árverési és szerződési feltételek a fenti főerdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők és kívánatra elküldetnek.

Ezekről eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok kellően lepecsételt borítékban nyújtandók be és következő felírással látandók el:

Ajánlat az 1903. évi 1368 számhoz.

Budapesten 1903. év június havában.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Az órák járásáért és ékszerek valódiságáért kezesség vállalattik.

HEIMANN ALBERT órás és ékszerész
DÉS, a Hungáriával szemben, Dr. Csizsar-féle házban.

Ajánlja dús raktárát, hivatalosan fémjelzett 14 karatos arany (hosszu) női és férfi óráláncok, gyémánt, brilliánt fűlűgők, gyűrűk stb. ékszerekben. Legújabb harangtűs inga, fali és ébresztő órák. Magyar gyártmányú női és férfi arany, ezüst, nickel és acél órák. Szemüvegek, színházi látszóvevők, thermometerek stb. látszerészeti cikkekben. Ezüst és China-ezüst árukban. Használt arany, ezüst stb. régi ékszerek a legmagasabb árban becseseltetnek vagy megvételnek. Javítások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Teljes versenyképeség bármely nagyobb városi céggel.

Csakis jól járó órák tartatnak raktáron.

Olcsó pénz!**Birtok parcellázás.**

A Budapesten székelő Magyar Országos Központi Takarékpénztár és a Debreczeni Első Takarékpénztár tulajdonosok megbízásából rendkívül kedvező feltételek mellett bérbe adjuk vagy eladjuk, őszi és tavaszi vetéssel együtt holdankénti parcellákban is az általunk házilag kezelt következő birtokokat:

1) **Nagy-Ar** községben (Szatmár vármegyei f. gyarmati járás) levő 1400 holdas első osztályú birtokot, legmodernebb emeletes kastély, kiválóan gondozott park és gazdasági épületekkel;

2) **Aranymező** községben (Szolnok-Doboka várm. csáktörzsi járás) levő vasúti állomással bíró, 180 hold szamosmenti birtokot, lakház és gazdasági épületekkel.

Ezzel kapcsolatosan értesítjük a n. é. közönséget, hogy budapesti és külföldi elsőrangú penzintézetektől 15—70 évig terjedő **olcsó törlesztéses kölcsönt** nyújtunk a legmagasabb összegig, a legrövidebb idő alatt, az ingatlan 3/4 értékéig. Továbbá:

1) Szerzünk olcsó személyi- és váltóhitelt;
2) Elvállaljuk birtokok parcellázását, birtokok és házak eladását, vételét stb.

Neuschlosz Testvérek

törvényszékiileg bejegyzett cég, bankbizományosok.
Szatmári iroda: Árpád-utca 20. Telefon sz. 16.

Válaszbélyeg melléklendő.

Sz. 1380.

1—2

Arverési hirdetemény.

A nagybányai m. kir. főerdőhivatalhoz tartozó tókési m. kir. erdőgondnokság kerületében levő A üzemosztály II. vágássorozat 10. tag 6/6 osztágában 37.95 k. holdon fenyőrönk termelés után visszamaradt alábbi faanyagok értékesítése céljából a nagybányai m. kir. főerdőhivatal irodai helyiségében **1903. évi augusztus hó 4-én d e 11 órakor** zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával összekötött szóbeli árverés fog tartatni.

Eladás alá kerül:

800 m³ fenyő épület és mufa tövön 2400 korona, 500 m³ fenyőrönkvég maradvány 1500 korona s végül 3567 m³ bükk épületi és tűzifa 1427 korona kikiáltási árak mellett.

Bánatpénz 532 korona.

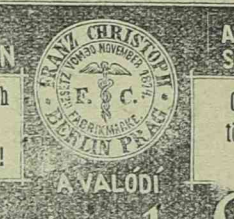
Bővebb felvilágosítással a nagybányai m. kir. főerdőhivatal és a Horgospatakon székelő tókési m. kir. erdőgondnokság szolgál.

Budapesten 1903. évi július hóban.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter.

TARTOS SZAGTALAN

Valódi Christoph fénymázát tessék kérni!

Valódi Christoph fénymáz

AZONNAL SZARAD

Gyártmány törvényesen védve!

Christoph-Lak

ALÉGIÓBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkoknak sajátja, **elkerültenek**. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázálást. A padló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapadló-fénymáz,
sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték, fűdi be a padlót, s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázálást stb.; van azután:

tiszta fénymáz (színezetlen)
új padlóra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt új padlóra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két közepes nagyságú szobára való) 11 korona 80 fillér, vagy 9 és fél marka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 óta létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ,
a valódi szobapadló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Kapható: 1—10

REHÁK ÁGOSTONNÁL, DÉSEN.

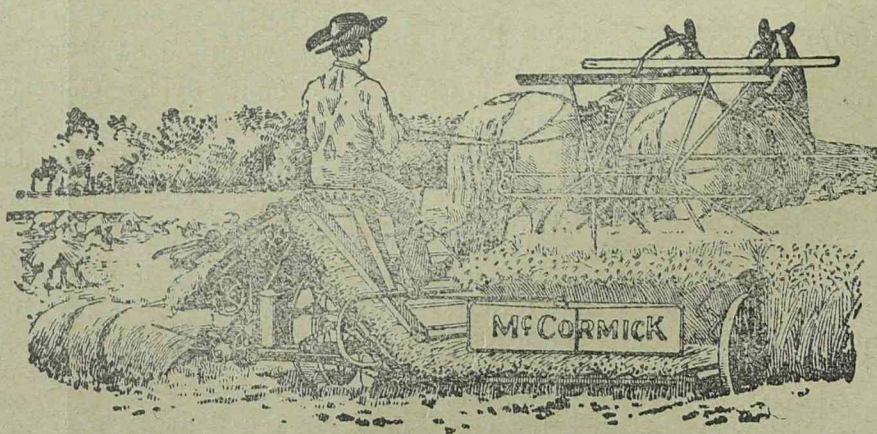
McCormick Harvesting Machine Company

(Chikagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E. igazgató.

BUDAPEST, V. Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: kévekörtőgép, Daisy marakrakó aratógép, fokaszálógép szénagyűjtő gereblye és Mcannita kévekörtőfonal gyártmányai. Évi gyártmány 362000 gép.
Képviselő: **Hirschfeld Károly** úr Kolozsvár.

8—12